

PROTOKOLL

fra møte i Fylkesstyret Nord-Trøndelag

Møtedato	03.10.2011	Vår dato: 04.10.2011
Møtetid	10:00	Utvalgssekretær Nord-Trøndelag Bondelag
Møtested	Steinkjer	Telefon

Sak 10/01002

Som medlemmer møtte: Kåre Peder Aakre, Trond Hodne, Anders Røflo, Inger Hovde, Johan Kristian Daling

Forfall: Sigrid Klefsås, Bjørnar Nilsen, Borgny Kjølstad Grande

Som varamedlem møtte:

Til behandling:

Faste saker :

- 1/2011 Godkjenning av innkalling og saksliste
Vedtak: Godkjent
- 2/2011 Godkjenning av protokoll
a) Protokoll fra styremøte 19. september 2011
Vedtak: Godkjent
- 3/2011 Siden sist / åpen post
a) Fylkesledermøte v/Kåre Peder
b) Ledermøte i NB v/Kåre Peder
c) Styringsgruppe økomelk v/Anders
Vedtak: Tatt til orientering
- 6/2011 Fylkeskontoret informerer
TV-aksjonen 2011. Oppfordre alle gårdbrukere til å gi 1 kr per. dekar.
Vedtak: Fylkestyret støtte aksjonen med å gå ut i media og oppfordre til å gi 1 kr per dekar eid areal.

Saker til behandling

40/11 11/00707-10 Oppfølging og høring matmaktutvalget

Forslag til vedtak

Nord-Trøndelag Bondelag har behandlet Matkjedeutvalgets rapport og vil gjøre følgende:

1. Fylkeslaget sender en intern uttalelse på bakgrunn av debatten i styret.
2. Våre synspunkter gjøres kjent for sentrale politikere fra Nord-Trøndelag med siktemål å få Regjeringen til å fremme en egen Lov om forhandlinger og god handleskikk i dagligvaresektoren.

Saksutredning

Arbeidet i matmaktutvalget ble slutført og lagt fram i april 2011 i en NOU-melding: ”Mat, makt og avmakt – om styrkeforholdene i verdikjedene for mat”.

På Norges Bondelags ledermøte 22.-23. september orienterte utvalgmedlem og tidligere nestleder i NB, Eli Reistad om konklusjonene i utvalget. Hun presiserte at utvalget har vurdert alle deler av kjedene, men at hovedproblemene ligger i siste leddet og fokus har derfor blitt på denne delen av utvalgsarbeidet.

Eli Reistad la vekt på den store maktforskyvningen som har skjedd i matvarehandelen på relativt få år og at 99% av matvarehandelen nå går gjennom de fire store kjedene. Utviklingen og konkurransen med matvareleverandørene fortsetter stadig ved at en større andel av ferskvarene blir levert som EMV (egne merkevarer)/privat labell (Gjennomsnitt er 27,2% av matvarene i Norge EMV, på ferskt kjøtt og egg utgjør EMV 40%). Forhandlingene mellom kjedene og leverandørene har klare avvik fra forutsetningene for et velfungerende marked.

Utvalget har konkludert – og 12 av utvalgets 14 medlemmer – mener at denne maktforskyvningen innebærer en negativ utvikling for forbrukeren og for oss som produsenter.

Utvalget foreslår en del konkrete tiltak bl.a et lovforslag. Hovedoppgaven nå framover blir å få Regjeringen til å legge fram et lovforslag og få tilslutning for det i Stortinget.

Kjedene jobber nå meget aktivt for at et slikt lovforslag ikke blir fremmet. Dessuten mente Eli Reistad at nøkkelen for å få gjennomslag ligger i Fornyingsdepartementet hos statsråd Rigmor Aaserud. Derfor er påvirkning viktig mot hennes departement.

Regjeringens høringsfrist er 1. desember 2011, og Norges Bondelags interne høringsfrist er satt til 19. oktober. Standpunktene fra Norges Bondelag er rimelig avklart så slik sett er det ikke nødvendig med høring i fylkene nå.

Norges Bondelag vil samarbeide tett med Landbruksamvirket ved behandlingen av Matkjedeutvalgets rapport.

Vedlegg: Sammen drag av Matkjedeutvalget + forslag og oppfølging
v/Per Harald Agerup i NB

41/11 11/01225-3 Innspill til jordbruksforhandlingene - regelverk

Forslag til vedtak

Administrasjonen utarbeider forslag til innspill til Fylkesmannens landbruksavdeling ut fra diskusjonen i styremøtet.

Saksutredning

Fylkesmannens landbruksavdeling skal gi innspill til SLF til jordbruksoppgjøret 2012. Fylkesmannens landbruksavdeling har åpnet for at vi kan komme med innspill til deres innspill. De har frist 14. oktober.

Punktene SLF har bedt om innspill på er:

- Målretting, effektivitet, sidevirkninger og kontroll
- Tiltak i melkesektoren
 - Hvordan kan virkemidler endres slik at effektiviteten blir større?
 - Er det mulig å øke effekten av ordningene gjennom å se virkemidlene mer i sammenheng? (Slå sammen, fjerne, styrke, samhandling)
- Utviklingstiltak økologisk
 - Hvordan kan markeds- og forbrukersida styrkes? Lokale verdikjeder?
- Regionalt miljøprogram

Under har vi samlet momenter/innspill Nord-Trøndelag Bondelag tidligere har diskutert om disse temaene. Det kan være aktuelt å gjenta noen av disse, og spille inn andre momenter.

Målretting

Nord-Trøndelag Bondelag mener konsesjonsregelverket for de kraftforkrevende produksjonene bør endres, for å sikre at intensjonene i regelverket følges. Dette er en forutsetning for at regelverket skal stå seg over tid, og bidra til å regulere strukturen i de kraftforkrevende produksjonene.

Det er et økende press for fradeling og utbygging av kraftforkrevende produksjoner på fraskilt tomt/industriomt. Nord-Trøndelag Bondelag mener det må innføres et krav i konsesjonsregelverket om at driftsenheter i de kraftforkrevende produksjonene selv skal eie 20 prosent av spredearealet.

Nord-Trøndelag Bondelag vil også påpeke behovet for å endre utbetalingsrutinene for avløsertilskuddet for ferie og fritid. Utbetaling bør deles i to utbetalingsomganger for å sikre god nok likviditet hos næringsutøverne til å utnytte ordninga.

Nystarta kylling- og svineprodusenter får først utbetalt avløsertilskudd tredje året etter overtakelse. I tillegg bør det gjøres endringer som likestiller nystartede produsenter av gris og kylling med andre produksjoner mht tilskudd til avløsning ved ferie og fritid. I dag vil disse produsentene først få utbetalt avløsertilskudd etter to års drift. Disse produksjonene må likebehandles med andre produksjoner i avløserordningen.

For produsenter som ligger i distriktstilskuddssone 1 for kjøtt, registrerer en nå svært liten interesse for å kjøpe inn kalv. Det er imidlertid stor interesse for å selge kalv, og denne fraktes videre til andre husdyrprodusenter i høyere soner, fortrinnsvis sone 2 og 3. I sone 2 er satsen 4,55 kr/kg i distriktstilskudd, som med en slaktevekt på 300 kg utgjør 1.365 kroner på dekningsbidraget. Det kan virke som om distriktstilskuddet utgjør forskjellen på om det er interessant å produsere okseslakt eller ikke. At strømmen av livkalv nesten uten unntak går en vei, indikerer at formålet med ordningen om å utjevne for lønnsomhetsforskjeller i produksjonen er mer enn oppfylt slik satsene er utformet i dag. Nord-Trøndelag Bondelag mener dette er en utilsiktet effekt og mener at lønnsomhetsforskjellene i storfe-kjøttproduksjonen mellom sonene 2 og 3, og sone 1 bør jevnes ut. Spranget mellom sone 1 og 2 er for stort og vi foreslår å etablere en ny sone 1.

Tiltak i melkesektoren

I innspillet til årets jordbruksforhandlinger skrev vi:

Nord-Trøndelag Bondelag mener at husdyrtilskuddet må økes, slik at tilskuddstrinnet med høyeste sats utvides til 26 kyr, og at alle kyr over nummer 26 mottar tilskudd som andre storfe. Samtidig vil Nord-Trøndelag Bondelag øke arealtilskuddet for grovfor, gjennom å ta bort tilskuddsreduksjonen over 250 dekar grovfor. Grensa ble flyttet fra 200 dekar til 250 dekar i fjorårets oppgjør, men bør heves til 800 dekar som korn.

Utviklingstiltak økologisk

Økologisk landbruk bør utvikles i takt med markedet for økologiske produkter, slik at produksjonen tilpasses etterspørselen. Økt prisuttak i markedet er avgjørende for både å dekke merkostnader og sikre lønnsomheten i økologisk produksjon. Det er viktig å sikre en avsetning av disse produktene i markedet med en merpris som gir lønnsomhet for brukerne og i foredlingsleddet.

Det offentlige Norge bruker daglig store mengder mat. Økt salg av økologiske produkter i offentlige kantiner vil bidra til økt etterspørsel og en styrking av markeds- og forbrukersiden.

Nord-Trøndelag Bondelag mener det er avgjørende å sette fokus på produktive ordninger, som fremmer produksjon. Etter vår vurdering bør det ikke gis mer til arealstøtte som kan fås gjennom ekstensiv drift. Virkemidlene må også i større grad innrettes slik at de stimulerer til best mulig vekstskifte.

RMP

Gjennomføringen av EUs vanndirektiv og fokus på tiltak for å redusere utslipp av klimagasser skaper et stort behov for penger til finansiering og kostnadskompensasjon i landbruket. Flere fylker opplever at bruken av miljøvirkemidler over jordbruksavtalen, blir styrt av føringer fra lokal- og fylkespolitiske prioriteringer som følger av vanndirektivet.

Hovedformålet med det regionale miljøprogrammet har vært å utvikle virkemidler som er tilpasset situasjonen og utfordringene i det enkelte fylke. Intensjonen bak RMP-midlene er å være næringsrettede virkemidler som gir en inntektskompensasjon for økt miljøinnsats. Dette har også vært en viktig drivkraft for faglagenes deltakelse i arbeidet med å utvikle tiltakene. I følge jordbruksavtalen skal endelig fastsettelse av de regionale miljøprogrammene og eventuelle endringer i disse fastsettes i et eget møte mellom Fylkesmannen og fylkeslagene i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Nord-Trøndelag Bondelag vil understreke at RMP-midlene er midler over jordbruksavtalen som skal forvaltes av jordbruket og tildeles aktive matprodusenter.

Nord-Trøndelag Bondelag er ikke fornøyd med at bevilgningen til kortnebbgås ble overført til Regionalt miljøprogram i Nordland og Nord-Trøndelag. Vi mener dette burde vært opprettholdt som egen ordning. Nord-Trøndelag Bondelag mener at ordningen bør endres slik at deler av potten kan fungere som erstatning for tap i etterkant av sesongen. Nord-Trøndelag Bondelag mener også det bør sees på muligheten for å redusere omfanget av skadene ved å avsette arealer til foring av gåsa.

42/11 11/01253-2 Rullering av BU-strategi

Forslag til vedtak

Styret har diskutert rullering av BU-strategien, og foreslår følgende:

- Taket kan økes noe, bør sikre at flest mulig får. Ikke øk opp til max.
- Positive til å fjerne søknadsfristen.
- Eggproduksjon bør ikke prioriteres.
- Teknisk utstyr bør være tilskuddsberettiget, slik det er i dag, men rene ombygginger av melkingsteknologi bør ikke prioriteres.
- Rentestøtteordningen til grøfting fungerer ikke, enten må den forbedres eller det bør etableres et tilskudd til grøfting i RMP-ordningen.
- Skeptisk til ordningen med stimuli til ekstra bruk av tre i driftsbygninger slik denne framstår i dag.

Saksutredning

BU-strategien utarbeides for 4 år av gangen og gjelder for 2009-2012. Den revideringen som nå gjøres er med andre ord ikke en full gjennomgang men mindre justeringer.

Dette skal behandles videre i landbruksgruppa og landbruksforum.

Fylkesmannen har, sammen med Innovasjon Norge, utarbeidet et notat hvor de tar opp problemstillingene de mener det bør sees på. Notatet er vedlagt. I tillegg kommer Johan Helge Sandberg på styremøtet for å orientere om bruken av midlene.

Noen av de spørsmålene Fylkesmannen reiser i notatet er relativt omfattende og prinsipielle. Styret bør avklare de spørsmålene som er reist i notatet, og diskutere om det er andre punkter vi bør mene noe om.

Tema styret bør avklare:

1. Tak pr investeringsprosjekt
2. Ekstra støtte til trebruk
3. Rentestøtte til grøfting
4. Prioritering av eggproduksjon
5. Melkerobott/melkestall/støtte til teknisk utstyr
6. Søknadsfrist

Når det gjelder RMP legges det fra Fylkesmannen ikke opp til andre endringer enn at tilskudd til tilrettelegging av beiteareal for Kortnebbgås tas inn i dokumentet som følge av endringene i årets jordbruksoppgjør.

Gjeldene BU-strategi er vedlagt som link.

43/11 11/01258-2 Årsmøter i lokallagene i Nord-Trøndelag 2011

Forslag til vedtak

Styret tar kontakt med lokallagene og avklart når årsmøtene er planlagt.

Saksutredning

På forrige styremøte etterspurte styret felles plansjer, og en gjennomgang av disse på dette styremøtet. Forslag til felles plansjer ligger vedlagt.

Det er tatt utgangspunkt i noen av plansjene Nils T. Bjørke la fra på ledersamlinga 22.-23. september. På dette møtet åpnet Nils for konkrete drøftinger om tilskuddsordningene bla. knyttet til grøfting, hvordan treffe aktive bønder, grovforbasert produksjon. Dette kan fungere som et godt utgangspunkt for diskusjon på årsmøtene. Det vil også være diskusjoner som organisasjonen må ta fram mot neste års jordbruksforhandlinger. I tillegg har jeg tatt med de temaene jeg mener vi var innom på forrige styremøte. Kåre Peder etterspurte litt om matmaktutvalget og litt om internasjonale forhold, dette er tatt med. Med andre ord litt å velge i.

Administrasjonen har sendt brev til lokallagene om årsmøtene og ledersamlingen (med kopi tilstyret). Per nå kjenner vi til årsmøtedatoer for 5 lokallag, se vedlegg. Styret bør ta en runde med fadderlagene sine for å avsjekke årsmøteplanleggingen. Ambisjonen er å ha en liste med alle lokallagene ved endt styremøte.

44/11 11/00630-3 Møteplan høsten 2011 vår 2012

Forslag til vedtak

Styret diskuterte møteplanen, og konkluderte som følger: Styremøte 21. november kan flyttes til 14. november, men dette avhenger av om det blir politikermøte den dagen. Styret setter denne møtedatoen litt åpen. Årsmøte i Nord-Trøndelag Bondelag 2012 blir en dag på Snåsa. Nils Bjørke inviteres.

Saksutredning

Det har kommet til noen møter siden forrige styremøte, disse sammen med innspill fra styret på forrige møtet er lagt inn Styre bør diskutere:

- Er det mulig å flytte styremøtet i november til 14. Det er to saker som har høringsfrist 15. november.
- Ønsker dere ekstern innleder på neste styremøtet? Tema og person?(Et par forslag kan være: Grønn forskning Trøndelag v/Øyvind Jakobsen, mer om BFJ-talla (totalkalkyle og referansebruk) v/en fra NILF)
- Vi ønsker oss en-to personer fra styret som kan planlegge regionmøtene sammen med administrasjonen.
- Innspillrunden til jordbruksforhandlingene. Frist for innspill fra lokallagene til fylket? Behandles i årsmøtet?
- Årsmøtet. I diskusjonen på forrige årsmøte pekte styret på ønsket om en spennig debatt på årsmøtet. Det er større sjanse for å få dette til dersom vi starter planleggingen tidlig. Styret oppfordres til å drøfte dato, sted, innledere og litt ønsker for opplegget på møtet.

Møteplan:

Dato	Møte	Sted	Deltagere	Kommentar
3. okt	Styremøte NTBL	Steinkjer		
7. okt	Høstfest på felleskjøpet	Steinkjer	Administrasjonen +??	Bør vi ha stand?
26.okt	Medlemsmøte sammen med Landkreditt	Stiklestad	Brita Skallerud + +? Minimum leder, gjerne styret	Landkreditt har region
31. okt-3. nov	Tur m/ lokallagslederne	Sveits	Styret, adm og lok.ledere	
Innen 1. nov	Årsmøter i lokallagene			
Ikke avklart	Møte med fylkes og stortingspolitikere fra AP	Hegra	Kåre Peder og Trond	Sammen med Sør-Trøndelag
21. nov	Styremøte NTBL			Er det mulig å flytte dette ei uke fram pga to høringsfrister 15. november?
Nov/des	Medlemsmøte		Ønskelig med Brekk og Bjørke	Tema: landbruksmeldinga og jordbruksoppgjøret.
30.nov - 2. des	Tema og skattekurs	Steinkjer	Regnskapskontor	
5. desember	Styremøte	Steinkjer		
Desember	Regionmøter		Styret og administrasjon	
	Styremøte med samvirke om innspill til		Styret og administrasjon	

	jordbruksforhandlingene			
En gang i perioden: 5.-8- mars	Årsmøte i NTBI		Styret, årsmøteutsendinger og administrasjon	En – to dager? Hvor? Eksterne innledere hvem?
Ca 12. mars	Frist innspill til jordbruksforhandlingene til Oslo			
21.-22. mars	representantskap	Oslo	Leder og orgsjef	

45/11 11/01182-2 Nord-Trøndelag fylkeskommunes kulturpris 2011

Forslag til vedtak

Nord-Trøndelag Bondelag foreslår Lars Hatling og Grete Volen på Hatlingsætra som kandidat til Nord-Trøndelag fylkeskommunes kulturpris 2011. Administrasjonen skriver en begrunnelse og beskrivelse av kandidatens virke.

Saksutredning

Nord-Trøndelag fylkeskommune ønsker forslag på kandidat til Nord-Trøndelag fylkeskommunes kulturpris 2011. Frist for å nominere priskandidater for 2011 er 20. oktober. I e-post til lokallagslederne er de oppfordret til å foreslå kandidat. Administrasjonen har fått inn en kandidat fra Namdalseid Bondelag:

Forslag til kulturpris for Fylkeskommunen: Pensjonert journalist Andor Opdal. Andor Opdal er fødd og oppvokst på Namdalseid, men flyttet for mange på siden til Reitin i Namsos kommune. Han har hele sitt yrkesaktive liv vært journalist knyttet til Trønder-Avisa og Nordtrønderen & Namdalen. I den siste var han også redaktør. Han har skrevet mye om landbruk med bakgrunn i sin gode innsikt i yrket. Dessuten har han stor interesse og innsikt i lokale historiske begivenheter. Dette har kommet og kommer fram artikler i avisene. Han har en fast spalte i Lokalavisa Verran/ Namdalseid med historier fra gamle dager. Ellers blir han benyttet av lag og organisasjoner til å skrive jubileumsberetninger m.m. Han skriver nå jubileumsberetning for vårt bondelag hvor han også tar for seg utviklingen av landbruket i kommunen de siste 150 år.

46/11 11/01280-1 Årets unge bonde 2011

Forslag til vedtak

Fylkestyret i Nord-Trøndelag Bondelag foreslår disse/denne kandidatene til Årets bonde 2011: Rigmor Hustad Dyrstad, Thomas Skaare Laugsand, Anne Martha og Ole Andreas Bjørnes, Torstein og Frøydis Husby, Olav Liseter, Tore Kaldahl.

Saksutredning

For andre år på rad skal årets unge bonde kåres. Fjorårets kåring engasjerte hele Norge og resulterte i nesten hundre påmeldte kandidater. Frem til 31. oktober kan man foreslå sin kandidat på www.ungbonde.no.

Årets unge bonde er et samarbeid mellom Norges bygdeungdomslag og McDonald's, og i år også med Nationen, for å øke rekrutteringen til norsk landbruk og sette fokus på norsk kvalitetsmat. Kåringen er en del av rekrutteringskampanjen Grønn Utdanning som har pågått siden våren 2010. Årets unge bonde skal være et sunt forbilde som kan inspirere flere kloke hoder og driftige hender til å finne veien til norsk landbruk.

Kandidaten må være: under 35 år — et godt forbilde — og matprodusent. Den heldige vinneren vil få heder og ære, samt avløser for en helg og en tur til Barcelona for to.

Styret oppfordres til å tenke gjennom aktuelle kandidater.